

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กนก วงษ์ตระหง่าน. การเมืองในสภาผู้แทนราษฎร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. รวมกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2538. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง, 2538.

กองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย. การบริหารการเลือกตั้ง. เอกสารโรเนียว, 2538

จตุฎ สุภาพ. ระบบการเมืองเปรียบเทียบ (ประชาธิปไตยและเผด็จการ) และหลักวิเคราะห์การเมืองสมัยใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2519.

จตุฎ สุภาพ. หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานโยบายและการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2518

จตุฎ สุภาพ และพรศักดิ์ ผ่องแผ้ว. เอกสารการวิจัยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง ของจังหวัดบุรีรัมย์ 28 สิงหาคม 2526. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2527.

เฉลิมเกียรติ ผิวนวล. ปรัชญาสิทธิมนุษยชนและพันธกรณีในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธ สยามสมัย จำกัด, 2530.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช และ พีรศักดิ์ จันทวรินทร์. ข้อมูลพื้นฐานกึ่งศตวรรษแห่งการเปลี่ยนแปลงการปกครองไทย. กรุงเทพมหานคร: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2525.

ดัมบลิว. ที. สเตซ. ปรัชญากรีก. แปลโดย ปรีชา ช่างขวัญอิน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2514

เดชชาติ วงศ์โกมลเชษฐ์. ทฤษฎีการเมืองและสังคม. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์, 2524.

ตระกูล มีชัย. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มธุรกิจเอกชนและข้าราชการกับการเมืองไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525.

ทินพันธ์ นาคะตะ. การเมืองการบริหารไทย:ภาวะของชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

ทินพันธ์ นาคะตะ. ทฤษฎีแนวความคิดปัญหาสำคัญและแนวทางศึกษาวิเคราะห์การเมือง ในวิชา
ทฤษฎีการเมือง การเมืองเปรียบเทียบ และการเมืองระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานพิมพ์บรรณกิจ, 2525.

ธานินทร์ กรัยวิเชียร. ระบอบประชาธิปไตย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตุลภา, 2520.

นรนิติ เศรษฐบุตร. กองทัพไทยในฐานะสถาบันทางการเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประกายพริก,
2529.

ประหยัด หงษ์ทองคำ. การพัฒนาทางการเมืองโดยกระบวนการปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: ห้าง
หุ้นส่วนจำกัด พาพาส, 2538.

ประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2539 เรื่อง การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแต่ละ
จังหวัดจะพึงมี จำนวนเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด และจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรของแต่ละเขต จำนวนราษฎรของแต่ละเขตเลือกตั้งและจำนวนอำเภอและ
ตำบลรวมเป็นเขตเลือกตั้งแต่ละเขต พ.ศ. 2539. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 113
ตอนพิเศษ 31 ง ลงวันที่ 16 ตุลาคม 2539.

ปรีชา ช่างขวัญยืน. ระบบปรัชญาการเมืองในมานุษยวรรณศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ปิยะพงษ์ นันต์ชนะ. การเลือกสรรผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมือง
ไทย: กรณีศึกษาพรรคประชาธิปัตย์และพรรคความหวังใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา
รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

พงศ์เพ็ญ ศกุนตาภัย. รวมบทความวิชาการทางรัฐศาสตร์เนื่องในโอกาสครบรอบ 16 ปี มสธ.
กรุงเทพฯ: หจก. พิมพ์อักษร, 2537.

พรรคดี ผ่องแผ้ว. วัฒนธรรมทางการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แสงรุ่งการพิมพ์, 2524.

พรรคดี ผ่องแผ้ว. เอกสารการสอนชุดวิชาปัญหาพัฒนาการทางการเมืองไทย หน่วย 1-7. นนทบุรี:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.

พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2476. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม
50 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2476.

พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง พ.ศ. 2475 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2479,
ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 53 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2475.

พระราชบัญญัติการเลือกตั้ง แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2490, ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 60 ตอนที่ 83

ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2490.

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2517, ราชกิจจานุเบกษา, ฉบับพิเศษ เล่ม 91 ตอนที่ 186 ลงวันที่ 6 พฤศจิกายน 2517.

พินิจ รัตนกุล. เพลงไทยและปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2515.

โกศล พงกุล. "ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง" เอกสารสรุปผลการสัมมนาวิชาการ เรื่อง ปัญหารัฐธรรมนูญและสถาบันในสภาวะการณ์ปัจจุบัน. รวบรวมและจัดพิมพ์โดยภาควิชากฎหมายมหาชน คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ: มิตรนราการพิมพ์, 2527.

โกศล พงกุล. ระบบเลือกตั้ง. วารสารนิติศาสตร์ 13 (มีนาคม 2526): 45-69.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2440. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 64 ตอนที่ 53 ลงวันที่ 9 พฤษภาคม 2490.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2517. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 91 ตอนที่ 169 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2517.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 108 ตอนที่ 216 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2534.

ลิขิต ธีรเวคิน. วิวัฒนาการการเมืองการปกครอง. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2537.

วิเศษ เยี่ยมบริบูรณ์. ความเข้าใจบทบาทตนเองในการเป็นตัวแทนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร: ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย ปี 2526. สารนิพนธ์ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.

ศูนย์บริการทางวิชาการและกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. รวมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2475 - 2502 เล่ม 1 และ รวมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2511-2534 เล่ม 2.

ศูนย์วิจัยนโยบายและการพัฒนา คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ร่วมกับชมรมส่งเสริมนักการเมืองในระบบประชาธิปไตย. เอกสารประกอบการเสวนา เรื่อง แนวทางการเลือกตั้ง 35 จัดที่โรงแรมรามาคาร์เดน วันที่ 25 ตุลาคม 2534.

เศวตฉัตร สุวรรณรัตน์. บทบาทของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสตรีในการเมืองไทย ปี 2531-2534. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สภาวิจัยแห่งชาติ. สิทธิทั่วไปในการออกเสียงเลือกตั้งและอำนาจของรัฐ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2513.

สมภาร พรหมทา. ปรัชญาสังคมและการเมือง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2538

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 60 ปี แห่งการสถาปนาสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
กรุงเทพฯ: กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร , 2536 .

สุชุม นวลสกุล. ทฤษฎีการเมือง สมัยโบราณและสมัยกลาง . กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2516 .

เดริคส์ดี วิชาลาภรณ์. ความขัดแย้ง การบริหารเพื่อความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: สำนัก
พิมพ์ตะเกียง, 2534.

หยุด แสงอุทัย . คำอธิบายหลักเกณฑ์ทั่วไปของการเลือกตั้งและพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2511. พระนคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด โอเดียนสโตร์,
2512.

อัครเมศร์ ทองนวล. การเลือกตั้งแบบเขตละหนึ่งคน. รัฐสภาสาร 35 10 (ตุลาคม 2530): 50-60.
อุกฤษฏ์ แพทย์น้อย. ปรัชญาการเมือง หน่วยที่ 6-11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

ภาษาอังกฤษ

Ayn Rand, The Virtue of Selfishness . New York: Signet Books,1964.

Francis M.Conford ,The Republic of Plato. New York: Oxford University Press, 1945.

Jacobsen G.A. and Lipman M.H.,Political Sciencel . New York: Barnes&Noble,1965.

Mills, Gerth H.H. and Wright C. fr. and ed From Max Weber. New York: Oxford university
Press,1972.

Mill,James. The Elements of Political Economy . quoted in Karl Marx, "Excerpts from
James Mill's Elements of Political Economy," in Karl Marx,Early Writings New
York: Vintage Books, 1975.

Rousseau, Jean Jacqucs. The Social Contrac and Discourses . trans. by G.D.H. Cole
New York: Dutton, 1950.

Rousseau, Jean Jacques. The social contract .book III chapter I An eighteenth century translation,completely rev.,ed.with an introduction by Charles Frankel
New York: Hafner Pub.,1965.

Pennock,Roland J. Democratic Political Theory . New Jersey: Princeton Univ.Pr. ,
1979.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

วิธีการเลือกตั้งของไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - ปัจจุบัน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางผนวกที่ 1 รูปวิธีการเลือกตั้งของไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - ปัจจุบัน *

วัน เดือน ปี ที่เลือกตั้ง	วิธีการเลือกตั้ง	จำนวนราษฎร ต่อ ส.ส. 1 คน	จำนวน ส.ส. ทั้งหมด	หมายเหตุ
15 พ.ย. 76	ทางอ้อม(รวมเขต)	2 แสนคน	78	
7 พ.ย. 80	แบ่งเขต ๗ ละ 1 คน	2 แสนคน	91	
12 พ.ย. 81	แบ่งเขต ๗ ละ 1 คน	2 แสนคน	91	
6 ม.ค. 89	แบ่งเขต ๗ ละ 1 คน	2 แสนคน	96	
29 ม.ค. 91	รวมเขต	2 แสนคน	99	
26 ก.พ. 95	รวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	123	
26 ก.พ. 500	รวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	160	
15 ธ.ค. 500	รวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	160	
10 ก.พ. 12	รวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	219	
26 ม.ค. 18	แบ่งเขตผสมรวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	269	
4 ม.ค. 19	แบ่งเขตผสมรวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	279	
22 เม.ย. 22	แบ่งเขตผสมรวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	301	
18 เม.ย. 26	แบ่งเขตผสมรวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	324	
27 ก.ค. 29	แบ่งเขตผสมรวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	347	
24 ก.ค. 31	แบ่งเขตผสมรวมเขต	1แสนห้าหมื่นคน	357	
22 มี.ค. 35	แบ่งเขตผสมรวมเขต (142 เขตเลือกตั้ง 72 จังหวัด กับ 1 กรุงเทพมหานคร)	กำหนด ส.ส. ไว้ แน่นอน 360 คน	360	- คิดอัตราส่วน ราษฎร158,225 คนต่อ ส.ส.1 คน
13 ก.ย. 35	แบ่งเขตผสมรวมเขต (142 เขตเลือกตั้ง 72 จังหวัด กับ 1 กรุงเทพมหานคร)	กำหนด ส.ส. ไว้ แน่นอน 360 คน	360	- คิดอัตราส่วน ราษฎร158,225 คนต่อ ส.ส.1 คน

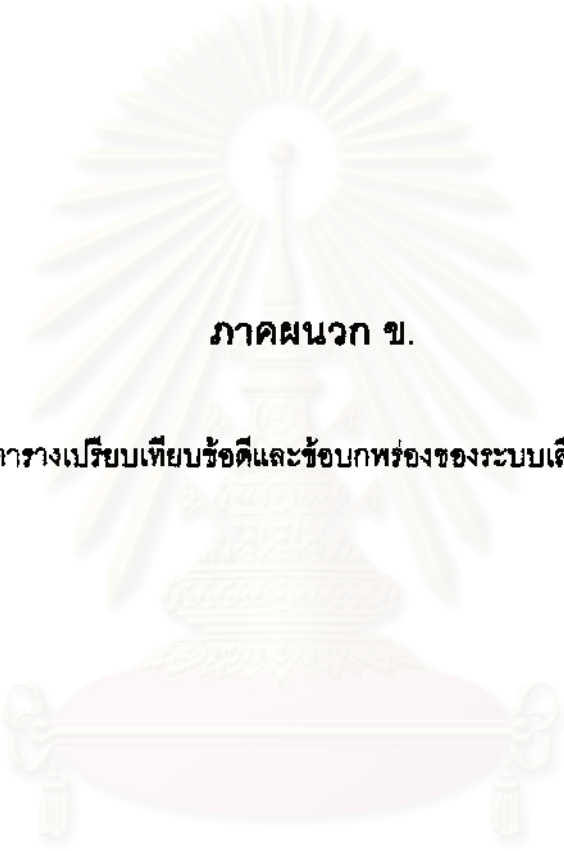
ตารางผนวกที่ 1 สรุปวิธีการเลือกตั้งของไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2475 - ปัจจุบัน (ต่อ)

วัน เดือน ปี ที่เลือกตั้ง	วิธีการเลือกตั้ง	จำนวนราษฎร ต่อ ส.ส. 1 คน	จำนวน ส.ส. ทั้งหมด	หมายเหตุ
2 ก.ค. 38	แบ่งเขตผสมรวมเขต (155 เขตเลือกตั้ง 75 จังหวัด กับ 1 กรุงเทพมหานคร)	1แสนห้าหมื่นคน	391	
17 พ.ย. 39	แบ่งเขตผสมรวมเขต (156 เขตเลือกตั้ง 75 จังหวัด กับ 1 กรุงเทพมหานคร)	1แสนห้าหมื่นคน	393	

* ที่มา: เอกสารของกองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ตารางเปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของระบบเลือกตั้ง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางผนวกที่ 2 เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละระบบการเลือกตั้ง

ระบบการเลือกตั้ง	ข้อดี	ข้อบกพร่อง
<p>แบบเสียงข้างมาก</p> <p>1. เสียงข้างมากรอบเดียว เขตละคน</p>	<p>1. ผู้เลือกตั้งมีความเสมอภาคในทางการเมืองโดยเท่าเทียมกัน ในการเลือกผู้แทน</p> <p>2. ผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งมีเป็นตัวแทนอย่างแท้จริงของประชาชน</p> <p>3. ผู้แทนสามารถสะท้อนความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง</p> <p>4. ประหยัดค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหาเสียง</p> <p>5. เปิดโอกาสให้มีการลงสมัครแข่งขันเป็นผู้แทนอย่างเท่าเทียมกันในทุกเขตเลือกตั้ง</p> <p>6. พรรคการเมืองจะต้องตัดสินใจ ส่งผู้สมัครที่มีคุณภาพเพื่อสมัคร ลงแข่งขันในพื้นที่อย่างละเอียด รอบคอบ</p> <p>7. เป็นการแข่งขันอย่างเท่าเทียมกันระหว่างผู้แทนที่มีคุณภาพกับ ผู้แทนที่มีอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์</p>	<p>1. ชื่อเสียงได้ง่ายเพราะเขตเลือกตั้งมีขนาดเล็ก</p> <p>2. ผู้มีอิทธิพล นายทุน นักธุรกิจ มีโอกาสได้รับเลือกตั้งได้ง่าย</p> <p>3. การแบ่งเขตเลือกตั้งกระทำได้ยาก ซึ่งอาจก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบแก่พรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใด</p> <p>4. ส่งเสริมการเลือกตัวบุคคลมากกว่าเลือกพรรค</p> <p>5. มีความไม่ชอบธรรมสูงระหว่างสัดส่วนของคะแนนเสียงกับที่นั่งของแต่ละพรรคการเมือง</p> <p>6. ไม่ช่วยส่งเสริมหรือผลักดันให้เกิดระบบสองพรรค</p>

ตารางผนวกที่ 2 เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละระบบการเลือกตั้ง (ต่อ)

ระบบการเลือกตั้ง	ข้อดี	ข้อบกพร่อง
<p>2.เสียงข้างมากรอบเดียว เขตละหลายคน (พวงใหญ่, พวงเล็ก)</p>	<p>8. หากมีการเลือกตั้งซ่อม กระทำได้ง่ายเสียค่าใช้จ่ายน้อย</p> <p>9. เปิดโอกาสให้คนกลุ่มน้อย หรือกลุ่มผลประโยชน์ฝ่ายข้าง น้อย มีผู้แทนของตนได้</p> <p>10. เป็นวิธีการเลือกตั้งที่ง่าย และไม่ยุ่งยาก</p> <p>11. เหมาะสำหรับประเทศที่มี พรรคการเมืองใหญ่ ๆ เพียง 2 พรรค ๆ เล็ก ๆ เกิดขึ้นได้ยาก</p> <p>12. ความขัดแย้งในการเลือก ตั้งระหว่างผู้สมัครในพรรค เดียวกันจะไม่มีเพราะไม่ต้อง หาเสียงแข่งกัน</p> <p>1. ส่งเสริมระบบพรรคการเมือง ให้มีความเข้มแข็ง ทำให้ พรรคมีจำนวนน้อยลง</p> <p>2. ลดการซื้อเสียงลงเพราะ เขตการเลือกตั้งใหญ่</p> <p>3. ประชาชนต้องตัดสินใจ เลือกตั้งตามนโยบายของ พรรคเป็นหลัก</p> <p>4. ผู้สมัครที่มีทุนน้อยจะถูกกีด กันไม่ให้ลงสมัครเพราะต้องใช้ ค่าใช้จ่ายในการหาเสียงมาก</p>	<p>1. ผู้เลือกตั้งไม่มีความเสมอภาค ทางการเมืองในการลงคะแนน เสียงเลือกตั้ง</p> <p>2. การโฆษณาหาเสียงทำได้ยาก เสียค่าใช้จ่ายสูง เขตเลือกตั้งใหญ่</p> <p>3. เปิดโอกาสให้มีการซื้อเสียง เป็นที่ง่ายขึ้น</p>

ตารางผนวกที่ 2 เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละระบบการเลือกตั้ง (ต่อ)

ระบบการเลือกตั้ง	ข้อดี	ข้อบกพร่อง
<p>3. <u>เสียงข้างมากรอบเดียว</u> <u>เขตละหลายคน</u> (รวมเขต)</p>	<p>5. ผู้เลือกตั้งถูกบังคับให้ต้องเลือก บุคคลที่ไม่ต้องการเนื่องจากบุคคลอื่นอยู่ในทีมเดียวกับบุคคล ที่ต้องการเลือก</p> <p>6. ผู้มีอิทธิพลจะแฝงเข้ามาในทีมเดียวกับบุคคลที่ผู้เลือกตั้งต้องการเลือกทำให้ผู้มีอิทธิพลสามารถได้รับเลือกตั้งโดยง่าย</p> <p>1. เขตเลือกตั้งมีขนาดใหญ่ การใช้อิทธิพลหรือการบังคับ ช่มชู้กระทำได้ยาก</p> <p>2. ผู้เลือกตั้งมีโอกาสเลือกผู้แทนที่ตนพอใจได้มากขึ้น เพราะสามารถเลือกผู้แทนได้ทุกคนภายในเขตจังหวัด โดยไม่ถูกจำกัดให้เลือกได้เพราะในเขตเลือกตั้งของตนเหมือนกรณีการแบ่งเขต</p> <p>3. ได้ผู้แทนที่มีคุณภาพและเป็นตัวแทนที่แท้จริงของคนส่วนใหญ่</p>	<p>1. ทำให้ผู้มีคะแนนเสียงข้างน้อยในจังหวัดไม่มีโอกาสชนะการเลือกตั้ง</p> <p>2. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แทนกับผู้เลือกตั้งจะมีลักษณะเห็นห่างผู้แทนไม่สามารถสะท้อนปัญหาที่แท้จริงของประชาชนได้</p> <p>3. ผู้มีฐานะดี มีเงิน เช่น นักธุรกิจ นายทุน ได้เปรียบเพราะต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งสูง</p> <p>4. ไม่มีความเสมอภาคทางการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเพราะแต่ละจังหวัดมีผู้แทน ไม่เท่ากัน</p>

ตารางผนวกที่ 2 เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละระบบการเลือกตั้ง (ต่อ)

ระบบการเลือกตั้ง	ข้อดี	ข้อบกพร่อง
4. <u>เสียงข้างมากรอบเดียว</u> <u>เขตละคนและเขตละ</u> <u>หลายคน (แบบแบ่งเขต</u> <u>เรียงเบอร์)</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เลือกตั้งสามารถเลือกผู้แทนเป็นพรรคหรือตัวบุคคลก็ได้ 2. เปิดโอกาสให้กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มต่าง ๆ มีผู้แทนของตนในสภา 3. ส่งเสริมทั้งระบบพรรคและตัวบุคคล ทั้งนี้อยู่ที่ประชาชนจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือก 4. ค่าใช้จ่ายในการโฆษณาหาเสียงน้อยกว่าแบบรวมเขต 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เลือกตั้งไม่มีความเสมอภาคในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง 2. ผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งไม่มีความเป็นตัวแทนอย่างแท้จริงของประชาชน 3. การลงสมัครแข่งขันเป็นผู้แทนของแต่ละเขตเลือกตั้งไม่เท่าเทียมกัน 4. การแบ่งเขตเลือกตั้งกระทำโดยยากผู้มีอำนาจกำหนดเขตเลือกตั้งให้ดูลพินิจการแบ่งเขตเลือกตั้งได้อย่างกว้างขวาง ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบของแต่ละพรรคการเมือง 5. การทุจริตในการเลือกตั้ง การให้สินจ้างรางวัลและการควบคุมคะแนนเสียง กระทำได้ง่าย 6. การซื้อเสียงกระทำได้ง่าย เพราะสามารถซื้อผ่านหัวคะแนน
5. <u>เสียงข้างมากสองรอบ</u> <u>เขตละคน</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สร้างความชอบธรรมในคะแนนเสียงที่ได้รับมากขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้เลือกตั้งต้องไปเลือกตั้ง 2 ครั้ง ต้องเสียเวลา ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หากประชาชนยังไม่มีความสำนึกทางการเมืองที่มากพออาจใช้ไม่ได้ผล

ตารางผนวกที่ 2 เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละระบบการเลือกตั้ง (ต่อ)

ระบบการเลือกตั้ง	ข้อดี	ข้อบกพร่อง
	<p>2. เหมาะสำหรับประเทศที่มีพรรคการเมืองหลายพรรค</p> <p>3. ผู้เลือกตั้งใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจได้ละเอียดรอบคอบขึ้นโดยเลือกผู้สมัครที่ตนชอบในรอบแรกและคัดเลือกผู้ที่ไม่ต้องการออกในรอบสอง</p> <p>4. ผู้เลือกตั้งมีความเสมอภาคในทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกันในการลงคะแนนเสียง</p> <p>5. ผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งมีความชอบธรรมสูง เพราะเป็นตัวแทนที่แท้จริงของประชาชน</p> <p>6. ลดปัญหาการซื้อขายเสียง เพราะจะต้องมีการทุ่มเงินซื้อขายเสียงกันถึงสองรอบ</p> <p>7. เปิดโอกาสให้คนดีมีความรู้ความสามารถได้เข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชนมากขึ้น</p>	<p>2. รัฐต้องใช้งบประมาณในการจัดการเลือกตั้งมากขึ้น</p> <p>3. ในประเทศที่ระบบพรรคการเมืองยังไม่มีเสถียรภาพและยังไม่มี ความเป็นสถาบันพรรคการเมืองวิธีการนี้ไม่อาจช่วย แก้ ปัญหาการเลือกตั้งบุคคลและการทุ่มเงินซื้อเสียงได้</p>
<p>แบบสัดส่วน</p> <p>1. <u>แบบสัดส่วนโดยใช้ระบบบัญชีรายชื่อ</u></p>	<p>1. มีความชอบธรรมมากเพราะทำให้ทุกพรรคที่ได้รับคะแนนเสียงถึงระดับคะแนนมาตรฐานสามารถมีที่นั่งได้</p>	<p>1. เกิดปัญหาในการสร้างวินัยให้แก่มหาชิกพรรคเพราะ สมาชิกพรรคอาจหาทางไปสู่ พรรคอื่นที่มีโอกาสมากกว่า</p>

ตารางผนวกที่ 2 เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละระบบการเลือกตั้ง (ต่อ)

ระบบการเลือกตั้ง	ข้อดี	ข้อบกพร่อง
	<p>2.พรรคเล็ก ซึ่งเป็นตัวแทนกลุ่มผลประโยชน์ฝ่ายข้างน้อย มีตัวแทนในสภา</p> <p>3. พรรคการเมืองทุกพรรคมีโอกาสได้ที่นั่งในสภา</p> <p>4. ส่งเสริมระบบพรรคโดยพรรคจะเน้นโฆษณาชวนชม การณ์และนโยบายของพรรคเป็นหลัก</p>	<p>2. โอกาสได้รัฐบาลเสียงข้างมาก มีน้อย</p> <p>3. ใช้ไม่ได้ผลในประเทศที่พรรคการเมืองยังไม่มีความเป็นสถาบัน พรรคการเมืองอย่างแท้จริง</p>
<p>2. <u>แบบสัดส่วนโดยใช้ระบบคะแนนเสียงเดียว</u> <u>เดี่ยวนต์สามารถโอนคะแนนเสียงได้</u> (Single Transferable Vote)</p>	<p>1. ผู้เลือกตั้งมีเสรีในการเลือกมากกว่าการเลือกแบบสัดส่วนบัญชีรายชื่อที่พรรคเสนอ</p> <p>2. แสดงให้เห็นความคิดและความต้องการของผู้เลือกตั้งได้ดี</p> <p>3. เป็นการส่งเสริมการเลือกตั้งแบบเน้นตัวผู้สมัคร</p> <p>4. ส่งเสริมพรรคการเมืองเล็กให้สามารถจัดตั้งขึ้นได้ และสามารถมีผู้แทนในรัฐสภาได้ เพราะมีโอกาสได้รับโอนคะแนนเสียงจากพรรคการเมืองใหญ่</p>	<p>1. เป็นการเลือกตั้งที่ค่อนข้างยุ่งยาก ประชาชนเข้าใจยาก</p> <p>2. ต้องใช้ในเขตเลือกตั้งที่มีผู้แทนได้หลายคน</p> <p>3. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แทนกับผู้เลือกตั้งไม่กระชับแน่น</p> <p>4. ทำให้เกิดพรรคการเมืองหลายพรรค ขาดต่อการจัดตั้งรัฐบาล</p>

ตารางผนวกที่ 2 เปรียบเทียบข้อดีและข้อบกพร่องของแต่ละระบบการเลือกตั้ง (ต่อ)

ระบบการเลือกตั้ง	ข้อดี	ข้อบกพร่อง
3. <u>แบบสัดส่วนผสมแบบ</u> <u>เสียงข้างมาก</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการรวมข้อดีของทั้ง 2 ระบบไว้ด้วยกัน ทำให้พรรคใหญ่คงอยู่และเกิดความเป็นธรรมกับพรรคเล็ก 2. เหมาะกับประเทศที่มีระบบพรรคการเมืองหลายพรรค 3. ช่วยบรรเทาปัญหาการซื้อเสียงได้ระดับหนึ่ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. โอกาสที่จะได้รัฐบาลเสียงข้างมาก เพียงพรรคเดียวยังเป็นเรื่องยาก 2. ทำให้เกิดความสับสนสำหรับประเทศที่ประชาชนยังไม่มีความรู้ความเข้าใจการเมืองดีพอ 3. ประเทศที่มีพรรคการเมืองที่ยังไม่มีความเป็นสถาบัน พรรคการเมืองที่แท้จริงระบบนี้ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาการซื้อเสียงตามมาได้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

ตารางแสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้ง
เสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง สัดส่วนคะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคการเมือง
ในการเลือกตั้งทั่วไปสามสมัย

(13 กันยายน 2535 , 2 กรกฎาคม 2538 , 17 พฤศจิกายน 2539)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางผนวกที่ 3 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง
และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535

ลำดับ ที่	จังหวัด	เขต ที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
1.	กรุงเทพมหานคร	1	3	21	14.29	14.66**	14.51**	13.96**
	กรุงเทพมหานคร	2	3	21	14.29	17.67**	16.57**	15.73**
	กรุงเทพมหานคร	3	3	21	14.29	14.08**	13.73**	13.52**
	กรุงเทพมหานคร	4	3	24	12.50	14.19**	13.10**	12.42**
	กรุงเทพมหานคร	5	3	21	14.29	15.40**	15.14**	15.10**
	กรุงเทพมหานคร	6	3	21	14.29	20.49*	17.19**	16.34**
	กรุงเทพมหานคร	7	3	21	14.29	16.27**	16.21**	16.08**
	กรุงเทพมหานคร	8	2	16	12.50	28.67*	22.85*	-
	กรุงเทพมหานคร	9	3	21	14.29	13.84**	13.84**	13.34**
	กรุงเทพมหานคร	10	3	21	14.29	14.28**	14.12**	13.78**
	กรุงเทพมหานคร	11	3	27	11.11	15.47**	11.45**	11.38**
	กรุงเทพมหานคร	12	3	21	14.29	12.89**	12.74**	12.12**
2.	กระบี่	1	2	6	33.33	25.17*	24.54*	-
3.	กาญจนบุรี	1	2	8	25.00	26.90*	23.72*	-
	กาญจนบุรี	2	2	12	16.67	25.94*	20.57*	-
4.	กาฬสินธุ์	1	3	24	12.50	17.00**	16.16**	12.52**
	กาฬสินธุ์	2	3	33	9.09	17.30**	14.94**	11.51**
5.	กำแพงเพชร	1	2	10	20.00	25.75*	21.71*	-
	กำแพงเพชร	2	2	12	16.67	22.41*	17.69**	-
6.	ขอนแก่น	1	3	30	10.00	12.67**	9.82**	8.54**
	ขอนแก่น	2	3	33	9.09	14.80**	14.68**	10.85**

ตารางผนวกที่ 3 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 (ต่อ)

ลำดับ ที่	จังหวัด	เขต ที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
	ขอนแก่น	3	3	33	9.09	16.45**	12.19**	11.68**
	ขอนแก่น	4	2	20	10.00	26.27*	25.49*	-
7.	จันทบุรี	1	3	12	25.00	15.24**	14.41**	13.11**
8.	ฉะเชิงเทรา	1	2	8	25.00	41.28*	27.92*	-
	ฉะเชิงเทรา	2	2	8	25.00	30.06*	25.99*	-
9.	ชลบุรี	1	3	12	25.00	18.24**	17.85**	16.80**
	ชลบุรี	2	3	18	16.67	22.45*	17.66**	14.71**
10.	ชัยนาท	1	2	16	12.50	26.82*	20.66*	-
11.	ชัยภูมิ	1	3	21	14.29	18.36**	16.72**	14.61**
	ชัยภูมิ	2	2	14	14.29	26.85*	18.18**	-
	ชัยภูมิ	3	2	8	25.00	27.82*	23.97*	-
12.	ชุมพร	1	3	18	16.67	17.47**	16.44**	15.14**
13.	เชียงราย	1	3	21	14.29	15.09**	12.23**	11.25**
	เชียงราย	2	2	12	16.67	29.74*	19.88**	-
	เชียงราย	3	2	12	16.67	26.69*	24.01*	-
14.	เชียงใหม่	1	3	12	25.00	13.12**	12.66**	12.14**
	เชียงใหม่	2	3	15	20.00	12.19**	12.09**	12.07**
	เชียงใหม่	3	3	18	16.67	17.26**	16.79**	15.61**
15.	ตรัง	1	3	12	25.00	28.61*	26.48*	25.46*
16.	ตราด	1	1	4	25.00	42.42*	-	-
17.	ตาก	1	2	10	20.00	31.89*	25.67*	-
18.	นครนายก	1	1	5	20.00	45.83*	-	-

ตารางผนวกที่ 3 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
19.	นครปฐม	1	2	14	14.29	26.63*	26.55*	-
	นครปฐม	2	2	12	16.67	33.56*	26.55*	-
20.	นครพนม	1	2	18	11.11	28.49*	20.96*	-
	นครพนม	2	2	14	14.29	27.29*	24.35*	-
21.	นครราชสีมา	1	3	24	12.50	27.01*	26.26*	17.86**
	นครราชสีมา	2	3	27	11.11	19.51**	17.10**	15.99**
	นครราชสีมา	3	3	30	10.00	23.04*	21.78*	15.43**
	นครราชสีมา	4	3	24	12.50	26.05*	20.71*	18.38**
	นครราชสีมา	5	3	30	10.00	25.02*	24.82*	21.53*
22.	นครศรีธรรมราช	1	3	6	50.00	21.55*	20.10*	19.42**
	นครศรีธรรมราช	2	3	6	50.00	23.81*	23.44*	23.34*
	นครศรีธรรมราช	3	3	9	33.33	19.55**	18.06**	17.60**
23.	นครสวรรค์	1	3	18	16.67	17.26**	14.47**	14.37**
	นครสวรรค์	2	2	12	16.67	34.55*	27.97*	-
	นครสวรรค์	3	2	8	25.00	29.92*	29.91*	-
24.	นนทบุรี	1	2	15	13.33	20.80*	19.42**	-
	นนทบุรี	2	2	20	10.00	22.13*	20.88*	-
25.	นราธิวาส	1	2	12	16.67	23.51*	19.50**	-
	นราธิวาส	2	2	8	25.00	26.65*	26.11*	-
26	น่าน	1	3	18	16.67	14.71**	13.80**	12.44**
27	บุรีรัมย์	1	3	27	11.11	16.94**	16.68**	14.43**
	บุรีรัมย์	2	3	27	11.11	20.76*	17.92**	17.13**

ตารางผนวกที่ 3 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
	บุรีรัมย์	3	3	24	12.50	18.76**	17.97**	17.92**
28.	ปทุมธานี	1	3	24	12.50	20.46*	16.01**	13.53**
29.	ประจวบคีรีขันธ์	1	3	6	50.00	25.34*	24.77*	21.97*
30.	ปราจีนบุรี	1	3	18	16.67	21.81*	21.72*	17.74**
	ปราจีนบุรี	2	3	12	25.00	25.62*	19.99**	19.84**
31.	ปัตตานี	1	3	12	25.00	20.60*	19.22**	18.76**
32.	พระนครศรีอยุธยา	1	2	14	14.29	33.29*	29.43*	-
	พระนครศรีอยุธยา	2	2	14	14.29	28.02*	18.97**	-
33.	พะเยา	1	3	18	16.67	23.43*	10.17**	9.84**
34.	พังงา	1	1	3	33.33	66.91	-	-
35.	พัทลุง	1	3	18	16.67	19.65**	16.41**	16.27**
36.	พิจิตร	1	2	10	20.00	29.43*	28.35*	-
	พิจิตร	2	2	8	25.00	37.04*	29.89*	-
37.	พิษณุโลก	1	3	24	12.50	15.40**	15.31**	14.08**
	พิษณุโลก	2	2	10	20.00	25.40*	23.77*	-
38.	เพชรบุรี	1	3	9	33.33	23.05*	20.45*	18.33**
39.	เพชรบูรณ์	1	3	18	16.67	18.55**	17.88**	15.19**
	เพชรบูรณ์	2	3	24	12.50	17.07**	16.94**	15.99**
40.	แพร่	1	3	9	33.33	23.91*	20.64*	19.53**
41.	ภูเก็ต	1	1	3	33.33	54.12	-	-
42.	มหาสารคาม	1	3	24	12.50	14.40**	12.97**	12.76**
	มหาสารคาม	2	3	24	12.50	12.99**	11.62**	11.43**

ตารางผนวกที่ 3 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
43.	มุกดาหาร	1	2	16	12.50	28.29*	20.29*	-
44.	แม่ฮ่องสอน	1	1	4	25.00	42.10*	-	-
45.	ยะลา	1	2	10	20.00	29.86*	26.44*	-
46.	ยโสธร	1	3	27	11.11	15.02**	13.81**	8.80**
47.	ร้อยเอ็ด	1	3	33	9.09	20.46*	18.18**	14.91**
	ร้อยเอ็ด	2	3	36	8.33	12.80**	12.13**	11.21**
	ร้อยเอ็ด	3	2	24	8.33	19.11**	18.20**	--
48.	ระนอง	1	1	3	33.33	71.81	-	-
49.	ระยอง	1	3	18	16.67	23.91*	15.14**	14.00**
50.	ราชบุรี	1	3	27	11.11	19.98**	16.04**	14.56**
	ราชบุรี	2	2	18	11.11	20.02*	18.97**	-
51.	ลพบุรี	1	3	27	11.11	21.66*	15.94**	14.84**
	ลพบุรี	2	2	14	14.29	32.06*	30.66*	-
52.	ลำปาง	1	3	12	25.00	20.17*	16.54**	14.89**
	ลำปาง	2	2	10	20.00	33.66*	22.10*	-
53.	ลำพูน	1	3	12	25.00	15.46**	12.84**	10.06**
54.	เลย	1	2	15	13.33	30.19*	24.00*	-
	เลย	2	2	16	12.50	24.27*	22.71*	-
55.	ศรีสะเกษ	1	3	24	12.50	17.25**	15.88**	13.49**
	ศรีสะเกษ	2	3	21	14.29	19.34**	17.68**	16.33**
	ศรีสะเกษ	3	3	30	10.00	14.11**	13.38**	13.35**
56.	สกลนคร	1	3	33	9.09	16.20**	13.16**	12.64**

ตารางผนวกที่ 3 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 (ต่อ)

ลำดับ ที่	จังหวัด	เขต ที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
	สกลนคร	2	3	33	9.09	14.36**	12.18**	11.56**
57.	สงขลา	1	3	12	25.00	19.84**	18.56**	15.42**
	สงขลา	2	2	10	20.00	31.24*	23.62*	-
	สงขลา	3	2	12	16.67	31.58*	29.59*	-
58.	สตูล	1	1	4	25.00	40.04*	-	-
59.	สมุทรปราการ	1	3	18	16.67	14.58**	10.90**	10.86**
	สมุทรปราการ	2	3	21	14.29	12.22**	11.62**	10.96**
60.	สมุทรสงคราม	1	1	7	14.29	34.82*	-	-
61.	สมุทรสาคร	1	2	8	25.00	24.52*	22.61*	-
62.	สระแก้ว	-	-	-	-	-	-	-
63.	สระบุรี	1	3	18	16.67	17.13**	16.87**	16.41**
64.	สิงห์บุรี	1	1	5	20.00	38.87*	-	-
65.	สุโขทัย	1	2	8	25.00	29.90*	24.74*	-
	สุโขทัย	2	2	14	14.29	27.70*	23.12*	-
66.	สุพรรณบุรี	1	3	12	25.00	33.14*	31.40*	30.69*
	สุพรรณบุรี	2	2	8	25.00	48.22*	39.40*	-
67.	สุราษฎร์ธานี	1	3	9	33.33	20.91*	19.62**	18.50**
	สุราษฎร์ธานี	2	2	10	20.00	30.48*	29.48*	-
68.	สุรินทร์	1	3	27	11.11	17.53**	14.76**	14.55**
	สุรินทร์	2	3	18	16.67	21.18*	21.02*	20.31*
	สุรินทร์	3	2	12	16.67	32.17*	21.76*	-
69.	หนองคาย	1	3	21	14.29	17.56**	16.78**	16.39**

ตารางผนวกที่ 3 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
	หนองคาย	2	3	15	20.00	22.78*	17.08**	15.68**
70.	หนองบัวลำภู	-	-	-	-	-	-	-
71.	อ่างทอง	1	2	10	20.00	36.57*	30.01*	-
72.	อุดรธานี	1	3	30	10.00	13.19**	12.66**	12.42**
	อุดรธานี	2	3	27	11.11	14.90**	13.31**	11.43**
	อุดรธานี	3	3	24	12.50	16.83**	14.33**	14.03**
	อุดรธานี	4	3	27	11.11	15.92**	13.83**	12.43**
73.	อุดรดิตถ์	1	3	24	12.50	21.03*	16.19**	14.77**
74.	อุทัยธานี	1	2	14	14.29	25.27*	22.39*	-
75.	อุบลราชธานี	1	3	24	12.50	17.40**	16.43**	15.04**
	อุบลราชธานี	2	3	27	11.11	14.71**	14.43**	10.17**
	อุบลราชธานี	3	3	18	16.67	19.27**	17.01**	16.26**
	อุบลราชธานี	4	3	18	16.67	15.84**	14.05**	10.21**
76.	อำนาจเจริญ	-	-	-	-	-	-	-

ตารางผนวกที่ 4 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และ เสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
1.	กรุงเทพมหานคร	1	3	18	16.67	19.98**	15.95**	13.44**
		2	3	21	14.29	20.14*	14.71**	13.72**
		3	3	27	11.11	12.00**	11.48**	11.04**
		4	3	30	10.00	12.50**	12.18**	11.05**
		5	3	21	14.29	13.68**	10.94**	10.52**
		6	3	24	12.50	13.28**	12.34**	12.14**
		7	3	24	12.50	15.80**	13.49**	13.25**
		8	2	16	12.50	20.15*	19.93**	-
		9	3	21	14.29	13.43**	12.69**	12.67**
		10	3	27	11.11	13.03**	12.90**	12.39**
		11	3	15	20.00	17.60**	12.37**	11.19**
		12	3	24	12.50	18.75**	14.65**	13.39**
		13	2	14	14.29	19.33**	18.19**	-
2.	กระบี่	1	2	6	33.33	36.67*	32.27*	-
3.	กาญจนบุรี	1	3	15	20.00	22.46*	21.13*	19.63**
		2	2	8	25.00	31.02*	25.76*	-
4.	กาฬสินธุ์	1	3	21	14.29	20.43*	20.33*	20.07*
		2	3	24	12.50	19.36**	13.62**	11.29**
5.	กำแพงเพชร	1	3	12	25.00	23.97*	18.81**	17.24**
		2	2	6	33.33	36.31*	28.15*	-
6.	ขอนแก่น	1	3	30	10.00	23.36*	13.35**	10.23**
		2	3	30	10.00	21.14*	17.25**	11.92**

ตารางผนวกที่ 4 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
			3	33	9.09	19.31**	19.10**	18.18**
			4	2	18	11.11	22.42*	-
7.	จันทบุรี	1	3	18	16.67	20.51*	16.46**	14.43**
8.	ฉะเชิงเทรา	1	2	10	20.00	36.70*	30.53*	-
	ฉะเชิงเทรา	2	2	6	33.33	40.66*	37.41*	-
9.	ชลบุรี	1	3	12	25.00	27.45*	21.43*	20.24*
	ชลบุรี	2	3	12	25.00	27.17*	23.98*	21.54*
10.	ชัยนาท	1	2	16	12.50	29.09*	28.90*	-
11.	ชัยภูมิ	1	3	20	15.00	19.45**	17.53**	14.97**
	ชัยภูมิ	2	2	12	16.67	30.00*	24.05*	-
	ชัยภูมิ	3	2	14	14.29	30.29*	19.30**	-
12.	ชุมพร	1	3	12	25.00	30.09*	28.71*	25.15*
13.	เชียงราย	1	3	18	16.67	23.32*	20.39*	17.19**
	เชียงราย	2	3	27	11.11	16.78**	13.78**	12.05**
	เชียงราย	3	2	12	16.67	25.28*	20.50*	-
14.	เชียงใหม่	1	3	24	12.50	19.26**	12.70**	9.61**
	เชียงใหม่	2	3	15	20.00	20.76*	16.97**	14.52**
	เชียงใหม่	3	2	12	16.67	22.18*	21.04*	-
	เชียงใหม่	4	2	10	20.00	26.63*	22.09*	-
15.	ตรัง	1	2	6	33.33	49.33*	47.28*	-
	ตรัง	2	2	6	33.33	48.43*	44.56*	-
16.	ตราด	1	1	7	14.29	26.55*	-	-

ตารางผนวกที่ 4 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ต.ต. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
17.	ตาก	1	3	6	50.00	29.14*	26.59*	23.05*
18.	นครนายก	1	2	12	16.67	25.82*	24.55*	-
19.	นครปฐม	1	3	12	25.00	28.11*	21.07*	16.30**
	นครปฐม	2	2	12	16.67	30.73*	25.63*	-
20.	นครพนม	1	3	12	25.00	27.80*	24.94*	21.84*
	นครพนม	2	2	8	25.00	40.05*	37.39*	-
21.	นครราชสีมา	1	3	18	16.67	31.07*	30.72*	19.64**
	นครราชสีมา	2	3	21	14.29	25.80*	21.88*	19.79**
	นครราชสีมา	3	3	12	25.00	26.51*	19.57**	19.05**
	นครราชสีมา	4	3	21	14.29	27.20*	26.86*	24.12*
	นครราชสีมา	5	2	16	12.50	25.85*	22.37*	-
	นครราชสีมา	6	2	12	16.67	23.69*	21.51*	-
22.	นครศรีธรรมราช	1	3	9	33.33	30.61*	27.85*	27.70*
	นครศรีธรรมราช	2	3	12	25.00	32.46*	31.79*	31.75*
	นครศรีธรรมราช	3	2	8	25.00	46.38*	42.62*	-
	นครศรีธรรมราช	4	2	8	25.00	48.65*	48.50*	-
23.	นครสวรรค์	1	3	9	33.33	20.68*	20.50*	17.69**
	นครสวรรค์	2	2	6	33.33	37.73*	29.55*	-
	นครสวรรค์	3	2	8	25.00	31.27*	30.71*	-
24.	นนทบุรี	1	3	21	14.29	16.61**	15.35**	14.67**
	นนทบุรี	2	2	16	12.50	20.97*	18.37**	-
25.	นราธิวาส	1	2	6	33.33	25.89*	25.29*	-

ตารางผนวกที่ 4 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
	นราธิวาส	2	2	6	33.33	29.19*	26.84*	-
26	น่าน	1	3	12	25.00	16.00**	15.23**	14.61**
27	บุรีรัมย์	1	3	12	25.00	29.66*	24.73*	24.39*
	บุรีรัมย์	2	3	15	20.00	25.63*	24.42*	20.16*
	บุรีรัมย์	3	2	12	16.67	31.19*	30.10*	-
	บุรีรัมย์	4	2	10	20.00	26.75*	23.11*	-
28.	ปทุมธานี	1	3	21	14.29	22.50*	18.43**	16.22**
29.	ประจวบคีรีขันธ์	1	3	6	50.00	21.88*	21.39*	19.87**
30.	ปราจีนบุรี	1	3	12	25.00	27.78*	25.57*	21.48*
31.	ปัตตานี	1	2	4	50.00	30.62*	26.76*	-
	ปัตตานี	2	2	4	50.00	27.73*	26.99*	-
32.	พระนครศรีอยุธยา	1	3	24	12.50	29.50*	24.19*	21.25*
	พระนครศรีอยุธยา	2	2	14	14.29	32.99*	22.23*	-
33.	พะเยา	1	3	21	14.29	25.36*	13.72**	11.57**
34.	พังงา	1	1	3	33.33	66.27	-	-
35.	พัทลุง	1	3	12	25.00	25.77*	24.25*	22.38*
36.	พิจิตร	1	2	6	33.33	41.19*	36.11*	-
	พิจิตร	2	2	6	33.33	34.03*	33.31*	-
37.	พิษณุโลก	1	3	18	16.67	27.13*	22.91*	20.23*
	พิษณุโลก	2	3	18	16.67	21.72*	19.20**	17.94**
38.	เพชรบุรี	1	3	12	25.00	19.26**	18.84**	17.21**
39.	เพชรบูรณ์	1	3	18	16.67	22.98*	22.80*	21.82*

ตารางผนวกที่ 4 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
	เพชรบูรณ์	2	2	12	16.67	29.34*	26.43*	-
	เพชรบูรณ์	3	2	10	20.00	31.14*	30.07*	-
40.	แพร่	1	3	9	33.33	21.12*	20.74*	20.13*
41.	ภูเก็ต	1	1	3	33.33	61.48	-	-
42.	มหาสารคาม	1	3	27	11.11	15.95**	15.55**	14.43**
	มหาสารคาม	2	3	27	11.11	18.53**	15.61**	15.06**
43.	มุกดาหาร	1	2	12	16.67	18.79**	17.67**	-
44.	แม่ฮ่องสอน	1	1	7	14.29	42.33*	-	-
45.	ยะลา	1	3	6	50.00	20.44*	18.08**	17.26**
46.	ยโสธร	1	2	18	11.11	20.30*	17.99**	-
	ยโสธร	2	2	18	11.11	23.22*	17.37**	-
47.	ร้อยเอ็ด	1	3	27	11.11	14.89**	14.61**	12.36**
	ร้อยเอ็ด	2	3	33	9.09	18.19**	17.32**	14.14**
	ร้อยเอ็ด	3	3	30	10.00	19.24**	17.26**	14.32**
48.	ระนอง	1	1	7	14.29	64.87	-	-
49.	ระยอง	1	3	15	20.00	19.35**	16.14**	12.35**
50.	ราชบุรี	1	3	18	16.67	25.08*	23.77*	21.51*
	ราชบุรี	2	2	12	16.67	31.22*	26.40*	-
51.	ลพบุรี	1	3	21	14.29	21.01*	20.00*	16.21**
	ลพบุรี	2	2	10	20.00	34.27*	30.84*	-
52.	ลำปาง	1	3	12	25.00	29.99*	21.64*	18.71**
	ลำปาง	2	2	8	25.00	33.35*	31.32*	-

ตารางผนวกที่ 4 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 (ต่อ)

ลำดับ ที่	จังหวัด	เขต ที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
53.	ลำพูน	1	3	15	20.00	18.91**	14.24**	12.69**
54.	เลย	1	2	12	16.67	26.79*	24.40*	-
	เลย	2	2	10	20.00	25.27*	24.62*	-
55.	ศรีสะเกษ	1	3	21	14.29	19.04**	18.61**	17.17**
	ศรีสะเกษ	2	3	18	16.67	20.06*	15.09**	12.21**
	ศรีสะเกษ	3	3	15	20.00	23.08*	22.43*	21.70*
56.	สกลนคร	1	3	27	11.11	18.72**	14.91**	14.62**
	สกลนคร	2	2	22	9.09	23.96*	18.04**	-
	สกลนคร	3	2	14	14.29	26.87*	23.40*	-
57.	สงขลา	1	3	15	20.00	29.50*	28.29*	27.13*
	สงขลา	2	3	18	16.67	26.85*	25.86*	23.86*
	สงขลา	3	2	6	33.33	41.44*	39.63*	-
58.	สตูล	1	2	8	25.00	35.45*	31.48*	-
59.	สมุทรปราการ	1	3	15	20.00	17.26**	16.19**	13.15**
	สมุทรปราการ	2	3	15	20.00	17.71**	16.69**	14.49**
60.	สมุทรสงคราม	1	1	6	16.67	50.64	-	-
61.	สมุทรสาคร	1	3	15	20.00	24.53*	23.46*	21.12*
62.	สระแก้ว	1	3	6	50.00	31.06*	28.56*	28.21*
63.	สระบุรี	1	2	11	18.18	30.71*	26.84*	-
	สระบุรี	2	2	8	25.00	40.00*	34.55*	-
64.	สิงห์บุรี	1	1	4	25.00	48.17*	-	-
65.	สุโขทัย	1	2	10	20.00	26.14*	25.93*	-

ตารางผนวกที่ 4 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
	สุโขทัย	2	2	6	33.33	28.64*	28.15*	-
66.	สุพรรณบุรี	1	3	12	25.00	33.60*	31.39*	30.91*
	สุพรรณบุรี	2	3	12	25.00	33.54*	32.24*	31.24*
67.	สุราษฎร์ธานี	1	3	9	33.33	31.78*	29.23*	29.12*
	สุราษฎร์ธานี	2	2	8	25.00	43.44*	41.18*	-
68.	สุรินทร์	1	3	24	12.50	25.94*	21.08*	16.64**
	สุรินทร์	2	3	18	16.67	25.90*	24.25*	21.14*
	สุรินทร์	3	3	24	12.50	20.51*	18.32**	15.60**
69.	หนองคาย	1	3	18	16.67	23.08*	20.49*	17.43**
	หนองคาย	2	3	14	21.43	25.47*	23.93*	22.86*
70.	หนองบัวลำภู	1	3	24	12.50	14.62**	12.90**	11.97**
71.	อ่างทอง	1	2	6	33.33	40.45*	33.46*	-
72.	อุดรธานี	1	3	30	10.00	20.66*	20.41*	17.51**
	อุดรธานี	2	3	21	14.29	25.06*	19.04**	18.83**
	อุดรธานี	3	2	14	14.29	31.76*	30.04*	-
	อุดรธานี	4	2	10	20.00	31.15*	25.33*	-
73.	อุดรดิตถ์	1	3	24	12.50	19.35**	19.34**	15.95**
74.	อุทัยธานี	1	2	12	16.67	31.24*	31.14*	-
75.	อุบลราชธานี	1	3	21	14.29	20.06*	17.60**	17.43**
	อุบลราชธานี	2	3	15	20.00	19.02**	16.22**	12.53**
	อุบลราชธานี	3	3	18	16.67	21.40*	18.23**	15.14**
	อุบลราชธานี	4	2	12	16.67	22.83*	22.10*	-
76.	อำนาจเจริญ	1	2	12	16.67	34.58*	24.24*	-

ตารางผนวกที่ 5 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
1.	กรุงเทพมหานคร	1	3	27	11.11	17.24**	15.73**	14.75**
	กรุงเทพมหานคร	2	3	30	10.00	23.09*	22.45*	21.08*
	กรุงเทพมหานคร	3	3	27	11.11	17.97**	17.24**	16.79**
	กรุงเทพมหานคร	4	3	33	9.09	16.15**	16.11**	15.62**
	กรุงเทพมหานคร	5	3	24	12.50	21.25*	20.62*	19.47**
	กรุงเทพมหานคร	6	3	27	11.11	22.27*	21.73*	21.70*
	กรุงเทพมหานคร	7	3	33	9.09	16.33**	14.03**	13.84**
	กรุงเทพมหานคร	8	2	22	9.09	27.31*	24.10*	-
	กรุงเทพมหานคร	9	3	27	11.11	16.40**	14.62**	14.49**
	กรุงเทพมหานคร	10	3	36	8.33	15.81**	15.17**	14.91**
	กรุงเทพมหานคร	11	3	30	10.00	17.00**	14.78**	14.74**
	กรุงเทพมหานคร	12	3	33	9.09	12.79**	12.65**	9.90**
	กรุงเทพมหานคร	13	2	20	10.00	21.55*	19.25**	-
2.	กระบี่	1	2	4	50.00	44.74*	41.27*	-
3.	กาญจนบุรี	1	3	15	20.00	23.62*	22.58*	19.56**
	กาญจนบุรี	2	2	4	50.00	36.70*	31.58*	-
4.	กาฬสินธุ์	1	3	15	20.00	26.81*	23.06*	22.86*
	กาฬสินธุ์	2	3	12	25.00	23.79*	21.79*	21.52*
5.	กำแพงเพชร	1	3	6	50.00	21.72*	19.80**	16.65**
	กำแพงเพชร	2	2	6	33.33	34.64*	27.75*	-
6.	ขอนแก่น	1	3	24	12.50	18.36**	17.50**	17.38**
	ขอนแก่น	2	3	30	10.00	17.04**	16.95**	16.03**

ตารางผนวกที่ 5 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 (ต่อ)

ลำดับ ที่	จังหวัด	เขต ที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
	ขอนแก่น	3	3	21	14.29	23.26*	17.75**	14.65**
	ขอนแก่น	4	2	12	16.67	31.17*	30.26*	-
7.	จันทบุรี	1	3	12	25.00	18.95**	17.29**	16.97**
8.	ฉะเชิงเทรา	1	2	8	25.00	37.29*	29.89*	-
	ฉะเชิงเทรา	2	2	8	25.00	41.21*	32.43*	-
9.	ชลบุรี	1	3	15	20.00	25.87*	19.40**	18.39**
	ชลบุรี	2	2	12	16.67	34.10*	27.03*	-
	ชลบุรี	3	2	14	14.29	29.08*	28.54*	-
10.	ชัยนาท	1	2	12	16.67	29.64*	22.41*	-
11.	ชัยภูมิ	1	3	18	16.67	23.46*	20.22*	19.91**
	ชัยภูมิ	2	2	14	14.29	31.57*	24.12*	-
	ชัยภูมิ	3	2	14	14.29	30.51*	29.78*	-
12.	ชุมพร	1	3	12	25.00	31.67*	29.54*	28.42*
13.	เชียงราย	1	3	18	16.67	27.60*	21.70*	20.77*
	เชียงราย	2	3	18	16.67	19.66**	18.90**	17.07**
	เชียงราย	3	2	8	25.00	42.83*	35.01*	-
14.	เชียงใหม่	1	3	15	20.00	18.63**	16.96**	15.97**
	เชียงใหม่	2	3	18	16.67	20.40*	17.65**	16.69**
	เชียงใหม่	3	2	12	16.67	28.24*	26.51*	-
	เชียงใหม่	4	2	12	16.67	28.72*	23.90*	-
15.	ตรัง	1	2	4	50.00	49.35*	42.65*	-
	ตรัง	2	2	6	33.33	50.09	48.06*	-

ตารางผนวกที่ 5 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
16.	ตราด	1	1	3	33.33	47.63*	-	-
17.	ตาก	1	3	9	33.33	28.66*	25.46*	22.97*
18.	นครนายก	1	2	12	16.67	35.49*	31.04*	-
19.	นครปฐม	1	3	15	20.00	26.33*	21.02*	20.00*
	นครปฐม	2	2	8	25.00	34.93*	29.68*	-
20.	นครพนม	1	3	12	25.00	33.86*	32.08*	29.71*
	นครพนม	2	2	8	25.00	47.95*	46.64*	-
21.	นครราชสีมา	1	3	21	14.29	32.64*	32.55*	27.61*
	นครราชสีมา	2	3	24	12.50	23.91*	22.89*	22.23*
	นครราชสีมา	3	3	21	14.29	30.63*	27.76*	20.87*
	นครราชสีมา	4	3	30	10.00	19.85**	18.63**	17.92**
	นครราชสีมา	5	2	20	10.00	32.50*	29.07*	-
	นครราชสีมา	6	2	20	10.00	31.13*	26.16*	-
22.	นครศรีธรรมราช	1	3	9	33.33	32.37*	30.70*	30.57*
	นครศรีธรรมราช	2	3	6	50.00	33.07*	32.76*	32.56*
	นครศรีธรรมราช	3	2	6	33.33	48.86*	48.02*	-
	นครศรีธรรมราช	4	2	6	33.33	49.45*	48.92*	-
23.	นครสวรรค์	1.	3	15	20.00	25.59*	22.45*	19.92**
	นครสวรรค์	2	2	8	25.00	30.24*	30.13*	-
	นครสวรรค์	3	2	8	25.00	37.10*	30.47*	-
24.	นนทบุรี	1	3	24	12.50	12.92**	12.13**	12.08**
	นนทบุรี	2	2	14	14.29	20.17*	17.81**	-

ตารางผนวกที่ 5 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
25.	นราธิวาส	1	2	4	50.00	29.04*	28.50*	-
	นราธิวาส	2	2	4	50.00	26.20*	24.83*	-
26.	น่าน	1	3	18	16.67	19.06**	17.56**	17.21**
27.	บุรีรัมย์	1	3	27	11.11	25.53*	22.25*	19.19**
	บุรีรัมย์	2	3	21	14.29	24.74*	23.86*	22.80*
	บุรีรัมย์	3	2	16	12.50	26.88*	26.65*	-
	บุรีรัมย์	4	2	16	12.50	28.19*	25.17*	-
28.	ปทุมธานี	1	3	15	20.00	18.29**	16.34**	15.06**
29.	ประจวบคีรีขันธ์	1	3	9	33.33	20.69*	19.84**	19.00**
30.	ปราจีนบุรี	1	3	15	20.00	24.66*	23.60*	21.40*
31.	ปัตตานี	1	2	6	33.33	27.25*	26.69*	-
	ปัตตานี	2	2	4	50.00	27.71*	26.62*	-
32.	พระนครศรีอยุธยา	1	3	6	50.00	28.57*	25.03*	22.29*
	พระนครศรีอยุธยา	2	2	8	25.00	32.52*	27.50*	-
33.	พะเยา	1	3	18	16.67	21.52*	16.15**	13.95**
34.	พังงา	1	1	2	50.00	88.70	-	-
35.	พัทลุง	1	3	9	33.33	30.65*	30.56*	28.66*
36.	พิจิตร	1	2	6	33.33	46.49*	40.62*	-
	พิจิตร	2	2	10	20.00	36.74*	25.17*	-
37.	พิษณุโลก	1	3	15	20.00	18.62**	16.32**	15.81**
	พิษณุโลก	2	3	12	25.00	23.89*	20.99*	19.59**
38.	เพชรบุรี	1	3	12	25.00	23.29*	22.20*	21.71*

ตารางผนวกที่ 5 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
39.	เพชรบูรณ์	1	3	9	33.33	25.23*	23.34*	22.08*
	เพชรบูรณ์	2	2	6	33.33	39.08*	33.84*	-
	เพชรบูรณ์	3	2	4	50.00	40.35*	33.69*	-
40.	แพร่	1	3	9	33.33	19.55**	19.41**	18.28**
41.	ภูเก็ต	1	1	3	33.33	66.62	-	-
42.	มหาสารคาม	1	3	24	12.50	24.47*	20.74*	19.54**
	มหาสารคาม	2	3	27	11.11	19.90**	16.51**	15.42**
43.	มุกดาหาร	1	2	10	20.00	25.56*	21.40*	-
44.	แม่ฮ่องสอน	1	1	5	20.00	63.80	-	-
45.	ยะลา	1	3	6	50.00	21.23*	17.27**	16.30**
46.	ยโสธร	1	2	14	14.29	26.09*	22.87*	-
	ยโสธร	2	2	14	14.29	27.04*	20.15*	-
47.	ร้อยเอ็ด	1	3	27	11.11	19.64**	18.38**	18.26**
	ร้อยเอ็ด	2	3	30	10.00	23.16*	23.05*	21.67*
	ร้อยเอ็ด	3	3	30	10.00	26.21*	21.10*	17.94**
48.	ระนอง	1	1	5	20.00	75.42	-	-
49.	ระยอง	1	3	18	16.67	21.37*	17.60**	16.60**
50.	ราชบุรี	1	3	9	33.33	24.78*	24.72*	24.34*
	ราชบุรี	2	2	8	25.00	38.25*	31.99*	-
51.	ลพบุรี	1	3	15	20.00	19.41**	18.95**	18.44**
	ลพบุรี	2	2	10	20.00	34.20*	28.45*	-
52.	ลำปาง	1	3	15	20.00	28.02*	27.56*	18.97**

ตารางผนวกที่ 5 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาส ได้รับ เลือก (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)	เสียง สนับสนุน (%)
	ลำปาง	2	2	8	25.00	44.90*	27.50*	-
53.	ลำพูน	1	3	21	14.29	22.81*	22.18*	16.68**
54.	เลย	1	2	8	25.00	41.45*	31.87*	-
	เลย	2	2	12	16.67	35.65*	32.30*	-
55.	ศรีสะเกษ	1	3	21	14.29	26.24*	25.30*	22.07*
	ศรีสะเกษ	2	3	24	12.50	17.91**	16.50**	15.19**
	ศรีสะเกษ	3	3	24	12.50	24.06*	20.79*	20.28*
56.	สกลนคร	1	3	21	14.29	24.76*	18.66**	14.74**
	สกลนคร	2	2	20	10.00	29.38*	22.91*	-
	สกลนคร	3	2	16	12.50	27.67*	26.62*	-
57.	สงขลา	1	3	6	50.00	30.06*	29.36*	26.73*
	สงขลา	2	3	9	33.33	31.84*	31.76*	30.85*
	สงขลา	3	2	4	50.00	46.69*	45.94*	-
58.	สตูล	1	2	4	50.00	36.51*	32.36*	-
59.	สมุทรปราการ	1	3	30	10.00	20.07*	20.07*	17.29**
	สมุทรปราการ	2	3	18	16.67	20.02*	19.01**	18.90**
60.	สมุทรสงคราม	1	1	2	50.00	51.38	-	-
61.	สมุทรสาคร	1	3	9	33.33	23.05*	20.63*	17.51**
62.	สระแก้ว	1	3	9	33.33	31.52*	30.28*	29.87*
63.	สระบุรี	1	2	16	12.50	31.89*	26.87*	-
	สระบุรี	2	2	14	14.29	38.29*	36.87*	-
64.	สิงห์บุรี	1	1	4	25.00	50.27	-	-
65.	สุโขทัย	1	2	8	25.00	30.25*	27.30*	-

ตารางผนวกที่ 5 แสดงข้อมูลการแข่งขันเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร โอกาสที่จะได้รับเลือกตั้ง และเสียงสนับสนุนของผู้ได้รับเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 (ต่อ)

ลำดับที่	จังหวัด	เขตที่	จำนวน ส.ส. ในเขต (คน)	จำนวน ผู้สมัคร ในเขต (คน)	โอกาสได้รับเลือก (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)	เสียงสนับสนุน (%)
	สุโขทัย	2	2	10	20.00	26.98*	24.81*	-
66.	สุพรรณบุรี	1	3	12	25.00	33.42*	31.24*	31.17*
	สุพรรณบุรี	2	3	12	25.00	32.75*	32.63*	31.48*
67.	สุราษฎร์ธานี	1	3	6	50.00	32.02*	30.95*	30.82*
	สุราษฎร์ธานี	2	3	6	50.00	32.77*	32.68*	32.31*
68.	สุรินทร์	1	3	27	11.11	23.43*	23.11*	21.29*
	สุรินทร์	2	3	24	12.50	25.59*	25.31*	24.01*
	สุรินทร์	3	3	27	11.11	24.97*	22.85*	20.96*
69.	หนองคาย	1	3	21	14.29	22.41*	22.09*	16.29**
	หนองคาย	2	3	21	14.29	31.16*	24.79*	24.61*
70.	หนองบัวลำภู	1	3	24	12.50	19.74**	19.68**	17.43**
71.	อ่างทอง	1	2	4	50.00	45.32*	42.45*	-
72.	อุดรธานี	1	3	18	16.67	22.39*	16.98**	16.90**
	อุดรธานี	2	3	24	12.50	24.23*	23.30*	21.06*
	อุดรธานี	3	2	10	20.00	38.82*	26.31*	-
	อุดรธานี	4	2	14	14.29	30.53*	28.80*	-
73.	อุดรดิตถ์	1	3	18	16.67	27.84*	21.51*	16.84**
74.	อุทัยธานี	1	2	12	16.67	28.32*	20.91*	-
75.	อุบลราชธานี	1	3	21	14.29	21.08*	18.20**	16.93**
	อุบลราชธานี	2	3	24	12.50	23.70*	19.58**	17.10**
	อุบลราชธานี	3	3	27	11.11	26.13*	23.26*	23.02*
	อุบลราชธานี	4	2	14	14.29	34.14*	32.07*	-
76.	อำนาจเจริญ	1	2	8	25.00	33.60*	24.36*	-

ตารางผนวกที่ 6 แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้ง
เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535

จำนวนผู้สมัคร (คน)	จำนวนเขต	โอกาสที่ได้รับเลือกตั้ง (%)	อัตราการแข่งขัน (ส.ส.: ผู้สมัคร)
3	3	33.33	1;3
4	3	25.00	1;4
5	2	20.00	1;5
6	1	33.33	1;3
6	3	50.00	1;2
7	1	14.29	1;7
8	10	25.00	1;4
9	4	33.33	1;3
10	9	20.00	1;5
12	9	16.67	1;6
12	10	25.00	1;4
14	8	14.29	1;7
15	2	20.00	1;5
15	2	13.33	1;7.50
16	4	12.50	1;8
18	15	16.67	1;6
18	2	11.11	1;9
20	2	10.00	1;10
21	14	14.29	1;7
24	14	12.50	1;8
24	1	8.33	1;12
27	11	11.11	1;9
30	5	10.00	1;10

ตารางผนวกที่ 6 แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2535 (ต่อ)

จำนวนผู้สมัคร (คน)	จำนวนเขต	โอกาสที่ได้รับเลือกตั้ง (%)	อัตราการแข่งขัน (ส.ส.: ผู้สมัคร)
33	6	9.09	1:11
36	1	8.33	1:12
รวม/ค่าเฉลี่ย	142	19.13	1:7.70

ตารางผนวกที่ 7 แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538

จำนวนผู้สมัคร (คน)	จำนวนเขต	โอกาสที่ได้รับเลือกตั้ง (%)	อัตราการแข่งขัน (ส.ส.: ผู้สมัคร)
3	2	33.33	1:3
4	1	25.00	1:4
4	2	50.00	1:2
6	13	33.33	1:3
6	4	50.00	1:2
6	1	16.67	1:6
7	3	14.29	1:7
8	9	25.00	1:4
9	4	33.33	1:3
10	8	20.00	1:5
11	1	18.18	1:5.50
12	16	25.00	1:4
12	14	16.67	1:6
14	5	14.29	1:7

ตารางผนวกที่ 7 แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้ง
เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2538 (ต่อ)

จำนวนผู้สมัคร (คน)	จำนวนเขต	โอกาสที่ได้รับเลือกตั้ง (%)	อัตราการแข่งขัน (ต.ต.: ผู้สมัคร)
14	1	21.43	1;4.66
15	12	20.00	1;5
16	4	12.50	1;8
18	13	16.67	1;6
18	3	11.11	1;9
20	1	15.00	1;6.66
21	13	14.29	1;7
22	1	9.09	1;11
24	10	12.50	1;8
27	7	11.11	1;9
30	5	10.00	1;10
33	2	9.09	1;11
รวม/เฉลี่ย	155	21.15	1;7.03

ตารางผนวกที่ 8 แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้ง
เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539

จำนวนผู้สมัคร (คน)	จำนวนเขต	โอกาสที่ได้รับเลือกตั้ง (%)	อัตราการแข่งขัน (ต.ต.: ผู้สมัคร)
2	2	50.00	1;2
3	2	33.33	1;3
4	10	50.00	1;2
4	1	25.00	1;4

ตารางผนวกที่ 8 แสดงจำนวนผู้สมัคร โอกาสที่ได้รับเลือกตั้งและอัตราการแข่งขัน ในเขตเลือกตั้ง เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539 (ต่อ)

จำนวนผู้สมัคร (คน)	จำนวนเขต	โอกาสที่ได้รับเลือกตั้ง (%)	อัตราการแข่งขัน (ส.ต.: ผู้สมัคร)
5	2	20.00	1;5
6	7	50.00	1;2
6	7	33.33	1;3
8	13	25.00	1;4
9	10	33.33	1;3
10	5	20.00	1;5
12	8	16.67	1;6
12	8	25.00	1;4
14	9	14.29	1;7
15	11	20.00	1;5
16	4	12.50	1;8
18	10	16.67	1;6
20	4	10.00	1;10
21	10	14.29	1;7
22	1	9.09	1;11
24	11	12.50	1;8
27	10	11.11	1;9
30	7	10.00	1;10
33	3	9.09	1;11
36	1	8.33	1;12
รวม/เฉลี่ย	156	22.06	1;7.13

ตารางผนวกที่ 9 แสดงสัดส่วนคะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคทั้งหมดในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ
วันที่ 13 กันยายน 2535

พรรค	ผู้สมัครทั้งหมด (คน)	คะแนนที่ได้ทั้งหมด (คะแนน)	สัดส่วนคะแนน (%)
พลังประชาชน	146	73,460	0.16
ราษฎร	132	242,221	0.52
มวลชน	148	681,718	1.48
เอกภาพ	188	1,067,237	2.31
ประชากรไทย	152	1,413,032	3.06
เสรีธรรม	236	1,645,776	3.57
กิจสังคม	156	1,863,360	4.04
ความหวังใหม่	243	6,556,930	14.21
ชาติไทย	197	7,274,474	15.76
ชาติพัฒนา	235	7,332,388	15.89
พลังธรรม	270	8,293,457	17.97
ประชาธิปไตย	310	9,703,672	21.03
รวม	2,413	46,147,725	100

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางผนวกที่ 10 แสดงสัดส่วนคะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคทั้งหมดในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อ
วันที่ 2 กรกฎาคม 2538

พรรค	ผู้สมัครทั้งหมด (คน)	คะแนนที่ได้ทั้งหมด (คะแนน)	สัดส่วนคะแนน (%)
ดำรงไทย	122	195,835	0.35
มวลชน	175	1,309,381	2.37
เอกภาพ	136	1,350,644	2.44
เสรีธรรม	113	1,716,786	3.10
กิจสังคม	117	2,201,218	3.98
ประชากรไทย	158	2,476,218	4.48
นำไทย	199	3,474,142	6.28
พลังธรรม	235	4,209,135	7.61
ชาติพัฒนา	215	6,612,504	11.95
ความหวังใหม่	218	6,817,696	12.33
ประชาธิปไตย	324	12,325,423	22.28
ชาติไทย	270	12,630,074	22.83
รวม	2,282	55,319,056	100

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางผนวกที่ 11 แสดงสัดส่วนคะแนนของผู้เลือกตั้งที่เลือกพรรคทั้งหมดในการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2539

พรรค	ผู้สมัครทั้งหมด (คน)	คะแนนที่ได้ทั้งหมด (คะแนน)	สัดส่วนคะแนน (%)
แรงงานไทย	107	40,798	0.07
เสรีประชาธิปไตย	126	56,804	0.10
ไท	147	164,464	0.29
มวลชน	132	680,204	1.20
เสรีธรรม	130	708,430	1.24
เอกภาพ	163	1,011,640	1.78
พลังธรรม	128	1,550,170	2.72
ประชากรไทย	163	2,330,135	4.10
กิจสังคม	139	3,036,544	5.33
ชาติไทย	193	5,552,093	9.75
ชาติพัฒนา	184	7,044,304	12.38
ความหวังใหม่	322	16,585,528	29.14
ประชาธิปไตย	376	18,156,821	31.90
รวม	2,310	56,917,935	100

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายชำนาญวิทย์ เตรีตน์ เกิดเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2507 ณ อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในปีการศึกษา 2528 สำเร็จเนติบัณฑิตไทย จากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ 41 ปีการศึกษา 2531 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2538 เริ่มรับราชการครั้งแรกเมื่อปี 2532 ในตำแหน่งปลัดอำเภอ (เจ้าพนักงานปกครอง 3) อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น ปี 2535 ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานปกครอง 4 ฝ่ายอำนวยการเลือกตั้ง กองการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2540 ถึงปัจจุบัน ดำรงตำแหน่ง นิติกร 6 หัวหน้างานปฏิบัติการตามกฎหมาย กองนิติการ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย